

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSIKSI KÄYTÖSTÄ POISTETTUJEN RENKAIDEN ERILLISKERÄYKSESTÄ JA HYÖDYNTÄMISESTÄ ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (527/2013) MUUTTAMISESTA, SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITEROMUSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (519/214) MUUTTAMISESTA, PARISTOISTA JA AKUISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (520/2014) MUUTTAMISESTA SEKÄ ROMUAJONEUVOISTA SEKÄ VAARALLISTEN AINEIDEN KÄYTÖN RAJOITTAMISESTA AJONEUVOISSA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (123/2015) MUUTTAMISESTA**PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Valtioneuvoston asetuksia käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista ehdotetaan muutettaviksi. Ehdotetut muutokset olisivat osa jätealan asetusten uudistamista vastaamaan Euroopan unionin jätealan direktiiveihin ja jätelakiin tehtyjä muutoksia.

Ehdotetuissa asetuksissa täsmennettäisiin jätelain säännöksiä tuottajan omavalvonnasta, tiedottamisesta ja neuvonnasta, valtuutetun edustajan nimeämisestä sekä hyväksymistä tuottajarekisteriin koskevan hakemuksen sisältövaatimuksista. Tuottajalle ja tuottajayhteisölle asetettua seurantatietojen toimittamisen määräaika pidennettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin eri tuottajavastuualoilla. Samoin muutettaisiin komissiolle tapahtuvan vuosiraportoinnin määräaika ja kumottaisiin eri tuottajavastuudirektiivien täytäntöönpanokertomuksia koskevat asetusten säännökset. Asetuksiin myös lisättäisiin tarvittavat säännökset yhteistyöstä ja tiedonvaihdosta EU:n muiden jäsenvaltioiden kanssa. Mainittujen muutosten ohella ehdotetaan tehtäväksi eräitä säädösteknisiä ja sanonnallisia täsmennyksiä.

Ehdotetut asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan loppuvuodesta 2021.

PERUSTELUT**1. Asian tausta**

Hallituksen esitys eduskunnalle jätelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 40/2021 vp, jäljempänä *jätelain muutosesitys*) annettiin eduskunnalle 25.3.2021. Esityksellä pannaan täytäntöön Euroopan unionin ns. jätessäädöspaketin edellyttämät muutokset. Hallituksen esityksellä pannaan myös täytäntöön tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 904/2019 vaatimukset tuotekielloista ja merkinnöistä. Lisäksi ehdotetaan eräitä kansallisista tarpeista johtuvia lainsäädäntömuutoksia. Esityksellä toteutetaan Sanna Marinin hallituksen ohjelman strategiseen kokonaisuuteen ”Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” sisältyviä kirjauksia, joilla lisätään jätteen kierrätystä ja siten vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä. Ehdotettujen lakimuutosten on määrä tulla voimaan kesällä 2021. Ympäristövaliokunnan mietintö hallituksen esityksestä hyväksyttiin 10.6.2021¹.

Ehdotettuja lakimuutoksia on tarpeen täydentää laajoilla muutoksilla jätealan asetuksiin. Hallituksen esityksessä on yleisellä tasolla kuvattu tarvittavia asetusmuutoksia ja arvioitu niiden vaikutuksia osana koko

---

¹ YmVM 3/2021 vp.

lainsäädäntöehdotusta. Yhteenveto keskeisistä asetustason muutoksista oli myös lausunnoilla samanlaisesti hallituksen esityksen kanssa.²

Ehdotus sisältäisi muutokset valtioneuvoston asetuksiin käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä (527/2013, jäljempänä *rengasasetus*), sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (519/214, jäljempänä *SER-asetus*), paristoista ja akuista (520/2014, jäljempänä *paristo- ja akkuasetus*) sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa (123/2015, jäljempänä *romuajoneuvoasetus*). Ehdotetut asetukset ovat osa vireillä olevaa jätealan alemman asteisten säädösten uudistamista ja täsmentämistä vastaamaan jätealan direktiiveihin ja jätelakiin tehtyjä muutoksia.

Asetusluonnokset ja perustelumuuisto on laadittu sillä oletuksella, että eduskunta hyväksyy jätelain ympäristövaliokunnan mietinnön mukaisena.

2. Nykytila

2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, paristojen ja akkujen sekä ajoneuvojen tuottajavastuun perusteista on säädetty jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/98/EY (jäljempänä *jätedirektiivi*). Lisäksi tuotekohtaisissa tuottajavastuudirektiiveissä on säädetty yksityiskohtaisesti tuottajavastuun alaisen jätteen käsittelyä koskevista vaatimuksista. Tuottajavastuudirektiivejä ovat sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU (jäljempänä *SER-direktiivi*), paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY (jäljempänä *paristo- ja akkudirektiivi*) sekä romuajoneuvoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY (jäljempänä *romuajoneuvodirektiivi*).

Komissio on lisäksi antanut romuajoneuvo-, SER ja paristo- ja akkudirektiivien pohjalta seuraavat täytäntöönpanosäädökset:

SER-direktiivi:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/290 mallista sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajien rekisteröintiä ja rekisteriin tehtävää raportointia varten (jäljempänä *rekisteröintiä koskeva komission täytäntöönpanoasetus*)
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2193 tietojen laskentaa, todentamista ja toimittamista koskevista säännöistä ja tietojen toimittamismuotojen vahvistamisesta sovellettaessa sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/19/EU (jäljempänä *tietojen toimittamista koskeva komission päätös*)
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/699 yhteisestä menetelmästä kussakin jäsenvaltiossa markkinoille saatettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden painon laskemiseksi ja yhteisestä menetelmästä kussakin jäsenvaltiossa syntyvän sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määrän laskemiseksi painon mukaan

Romuajoneuvodirektiivi:

- Komission päätös 2005/293/EY romuajoneuvoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/53/EY asetettujen uudelleenkäytön/hyödyntämisen ja uudelleenkäytön/kierrätyksen tavoitteiden seuranta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (jäljempänä *tavoitteiden seuranta koskeva komission päätös*)
- Komission päätös 2003/138/EY ajoneuvojen osien ja materiaalien koodausstandardien vahvistamisesta romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY nojalla
- Komission päätös 2002/151/EY romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti annettua romutustodistusta koskevista vähimmäisvaatimuksista

---

² Yhteenveto saatavissa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM003:00/2019>.

- Komission päätös 2001/753/EY romuajoneuvoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/53/EY täytäntöönpanoa koskevien jäsenvaltioiden kertomusten pohjana käytettävästä kyselylomakkeesta. Päätöstä ei enää sovelleta, vaikka se on muodollisesti yhä voimassa.

Paristo- ja akkudirektiivi:

- Komission päätös 2008/763/EY loppukäyttäjille myytävien kannettavien paristojen ja akkujen vuosimyyntin laskemista koskevien yhteisten menetelmien vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY mukaisesti
- Komission päätös 2009/851/EY paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY täytäntöönpanoa koskevien jäsenvaltioiden kertomusten pohjana käytettävästä kyselylomakkeesta
- Komission asetus (EU) N:o 1103/2010 kannettavien sekundaaristen (ladattavien) paristojen ja akkujen sekä ajoneuvoparistojen ja -akkujen tehomerkinäköisiä koskevien sääntöjen vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY mukaisesti
- Komission asetus (EU) N:o 493/2012 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY mukaisten käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätysprosessien kierrätystehokkuuksien laskemista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamisesta.

Jätesäädöspakettiin sisältyvällä jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/851 jätedirektiiviin sisällytettiin uutta tuottajavastuuta koskevaa sääntelyä. Sääntely koskee muun ohella tuottajien tiedottamisvelvollisuutta kuluttajille, raportointia viranomaisille, omavalvontaa sekä tuotteiden ympäristövaikutusten perusteella mukautettuja tuottajamaksuja. Direktiivi edellyttää, että ennen 4.7.2018 käyttöön otetut tuottajavastuujärjestelmät ovat jätedirektiivin 8 a artiklassa säädettyjen tuottajavastuun yleisten vähimmäisvaatimusten mukaisia viimeistään 5.1.2023.

Tuottajavastuun yleisten vähimmäisvaatimusten mukaan tuottajien tulee tiedottaa jätteen erilliskeräys- ja palautusjärjestelmien lisäksi myös jätteen synnyn ehkäisystä, uudelleenkäyttämismahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisemisestä. Tuottajien tuottajayhteisöille maksamat maksut tulee myös mukauttaa siten, että maksut kannustavat kestävien, korjattavien, uudelleenkäytettävien ja kierrätettävien tuotteiden tuottamiseen.

Keskeinen jätedirektiivin 8 a artiklaan sisältyvä muutos on tuottajien vähimmäiskustannusvastuun määrittäminen. Tuottajan tulee kattaa unionin markkinoille saattamiensa tuotteiden jätehuollon todelliset kustannukset alkaen erilliskeräyksestä. Kustannusvastuuta koskevia säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta unionin lainsäädännön mukaisesti perustettuihin sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, ajoneuvojen eikä paristojen ja akkujen tuottajavastuujärjestelmiin. Kansallisissa ennen 4.7.2018 perustetuissa tuottajavastuujärjestelmissä, kuten Suomessa paperin ja renkaiden tuottajavastuujärjestelmissä, tuottajien maksuosuus ei saa alittaa 50 prosenttia kustannuksista.

Tuottajavastuujärjestelmissä tulee jätedirektiivin 8 a artiklan mukaisesti määritellä selkeästi kaikkien toimijoiden vastuut. Käytössä tulee olla raportointijärjestelmä, johon tuottajat voivat raportoida vaaditut tiedot, kuten markkinoille saatetut tuotemäärät sekä käytöstä poistettujen tuotteiden erilliskeräyksen ja kierrätyksen määrät. Lisäksi tulee varmistaa tuottajien tasapuolinen kohtelu riippumatta niiden alkupeirästä tai koosta, eikä pieniä määriä tuottaville tuottajille saisi aiheutua kohtuutonta sääntelytaakkaa. Tuottajavastuujärjestelmien tulee olla myös läpinäkyviä. Tuottajien tulee julkaista tiedot kierrätys- ja muiden jätehuoltotavoitteiden saavuttamisesta sekä tuottajayhteisöjen lisäksi tiedot omistajistaan ja jäsenistään, tuottajien maksamista maksuosuuksista yksikköä tai tonnia kohti sekä käyttämiensä jätehuolto-toimijoiden valintamenettelyistä. Tuottajilla tulee lisäksi olla käytössään omavalvontajärjestelmät, joiden kohteena ovat erityisesti taloushallinto ja tilastotietojen luotettavuus.

Jätesäädöspakettiin sisältyvällä romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston di-

rektiivillä (EU) 2018/849 (jäljempänä *muutosdirektiivi*) tuottajavastuudirektiiveistä poistettiin jäsenvaltioiden velvollisuus laatia joka kolmas vuosi direktiivien täytäntöönpanoa koskeva kertomus. Direktiivien noudattamisen valvonta perustuu jatkossa yksinomaan jäsenvaltion komissiolle vuosittain toimittamiin raportointitietoihin. Muutosdirektiivillä vuosiraportoinnin määräajaksi asetettiin 18 kuukautta sen raportointivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Lisäksi muutosdirektiivillä kannustetaan jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tarvittavia ohjauskeinoja ja toimenpiteitä jätehierarkian soveltamiseksi.

Jäsenvaltioihin kohdistuvien velvoitteiden ohella muutosdirektiivissä säädetään komission tuottajavastuudirektiivejä koskevasta uudelleentarkasteluvelvollisuudesta. Paristojen ja akkujen osalta komissio on antanut 10.12.2020 ehdotuksensa asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista ja paristo- ja akkudirektiivin kumoamisesta.³ Romuajoneuvodirektiivin täytäntöönpanon arviointi on valmistunut maaliskuussa 2021, ja se toimii pohjana vuonna 2022 mahdollisesti annettavalle direktiivin muutosehdotukselle. Lisäksi komissiolle siirrettiin muutosdirektiivillä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla delegoituja säädöksiä romuajoneuvo- ja SER-direktiivin muuttamiseksi ja täydentämiseksi eräiltä osin. Samoin komissiolle siirrettiin täytäntöönpanovaltaa mainittujen direktiivien yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Edellä mainitut jätēsäädöspakettiin sisältyvät direktiivimuutokset olisi tullut panna kansallisesti täytäntöön 5.7.2020 mennessä. Lisäksi ennen 4.7.2018 käyttöön otettujen tuottajavastuujärjestelmien tulee edellä mainituin tavoin olla jätedirektiivin 8 a artiklassa säädettyjen tuottajavastuun yleisten vähimmäisvaatimusten mukaisia viimeistään 5.1.2023.

2.2 Kansallinen lainsäädäntö

Sähkö- ja elektroniikkalaitteita, paristoja ja akkuja sekä ajoneuvoja koskeva EU:n tuottajavastuusäntely on kansallisesti pantu täytäntöön jätelailla (646/2011) ja sen nojalla annetuilla tuottajavastuualakohtaisilla valtioneuvoston asetuksilla. Jätelaissa säädetään tuottajavastuun perusteista ja asetuksissa muun muassa erilliskeräystä ja hyödyntämistä, vastaanoton järjestämistä sekä jätteen varastointi- ja käsittelyvaatimuksia koskevista tarkemmista tavoitteista ja vaatimuksista. Euroopan unionin lainsäädäntö ei velvoita järjestämään renkaiden jätehuoltoa tuottajavastuun pohjalta, vaan kyse on kansallista perua olevasta sääntelystä. Jätedirektiivi sallii jäsenmaille laajennetun tuottajavastuun käyttöön ottamisen lainsäädännöllisin tai muin toimin jätteen syntymisen ehkäisemiseksi, uudelleenikäytön lisäämiseksi sekä kierrätyksen ja muun hyödyntämisen edistämiseksi. Jätedirektiivi myös edellyttää, että kansallisia tuottajavastuujärjestelmiä perustettaessa tulee soveltaa direktiivin 8 a artiklassa säädettyjä tuottajavastuun yleisiä vähimmäisvaatimuksia. Siten EU:n tuottajavastuusäntely koskee tältä osin myös renkaita. Renkaiden tuottajavastuusta on kansallisesti säädetty niin ikään jätelaissa ja sitä täydentävässä valtioneuvoston asetuksessa.

Jätelain muutoksessa jätelain tuottajavastuuta koskevia säännöksiä muutettiin jätedirektiiviin tehtyjen muutosten täytäntöön panemiseksi. Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuutta koskevaa jätelain 51 §:ää laajennettiin koskemaan käytöstä poistetun tuotteen vastaanotosta tiedottamisen ohella neuvontaa, joka liittyy jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämistoimenpiteisiin, uudelleenikäyttöön ja uudelleenikäytön valmistelua koskeviin toimiin sekä roskaantumisen ehkäisemiseen. Jätelain uudessa 53 a §:ssä puolestaan säädetään tuottajan omavalvonnasta, joka kattaa sekä säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan tuottajavastuuelvoitteiden hoitamisen varmistamiseksi että valvonnassa tuotetun tiedon luotettavuuden kehittämisen. Omavalvonnasta on laadittava kirjallinen suunnitelma, joka liitetään Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle (jäljempänä *Pirkanmaan ELY-keskus*) jätelain 101 §:n mukaisesti tehtävään hakemukseen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Tarvittaessa omavalvonnan tueksi on teetettävä riippumattoman ja ammattitaitoisen henkilön suorittama säännöllinen tarkastus. Pykälässä säädetään myös omavalvontasuunnitelman vähimmäisisällöstä sekä annetaan Pirkanmaan ELY-keskukselle mahdollisuus hyväksyä sitä koskevia poikkeuksia.

---

³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta COM(2020) 798 final.

Tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuutta koskevaa jätelain 54 §:ää on täsmennetty siten, että tuottajan on muun ohella toimitettava tiedot omavalvontasuunnitelman mukaisista toimista ja tarkastuksista Pirkanmaan ELY-keskukselle kalenterivuositain tai tarvittaessa useammin. Tuottajan on myös julkaistava vuosittain yleisessä tietoverkossa tiedot jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvollisuuksiensa täyttymisestä. Tuottajayhteisön toimintaa koskevassa jätelain 63 §:ssä täsmennettiin muun ohella, että tuottajayhteisön on ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa paitsi sille tuottajavastuun siirtäneistä tuottajista myös omistajistaan. Luetteloon on merkittävä jäsenen nimi ja yritys- ja yhteisötunnus sekä tiedot jäsenen markkinoille saattamista tuotteista. Samoin luetteloon tulee merkitä tiedot tuottajayhteisön liittymis- ja vuosimaksuista sekä kierrätysmaksuista yksikkö- tai tonnipe- rusteisesti. Tietojen on oltava saatavilla yleisessä tietoverkossa.

Tuottajarekisteriin hyväksytyn tuottajan ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamista koskevassa jätelain 64 §:ssä vakavaraisuuden selvittämisvaatimus on korvattu vaatimuksella esittää selvitys tuottajavastuun toteuttamiseen liittyvistä riittävistä taloudellisista järjestelyistä. Vaatimus ulotettiin tuottajayhteisöjen ohella koskemaan tuottajavastuuelvoitteensa itse hoitavia tuottajia silloin, kun se arvioidaan tarkoituk- senmukaiseksi. Tuottajayhteisöjen palvelunhankintaa koskevaan jätelain 66 §:ään lisättiin tuottajayhteisölle velvollisuus julkaista yleisessä tietoverkossa tiedot palvelunhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

Jätelain 66 a ja uudessa 66 b §:ssä säädetään valtuutetun edustajan nimeämisestä ja siinä noudatettavista menettelyistä. Jätelain 66 a §:ssä säädetään Suomeen sijoittautuneiden etämyyjien velvollisuudesta hoi- taa tuottajavastuuelvoitteensa toisessa valtiossa sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden etämyyjän velvol- lisuudesta nimetä valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteidensa täyttämistä toisessa jäsenvaltiossa. Samoin säädetään menettelyistä, joilla toiseen valtioon sijoittautunut etämyyjä tai muu tuottajaa vastaava toimija voi täyttää tuottajavastuuelvoitteet Suomessa. Toiseen EU:n jäsenvaltioon sijoittautunut sähkö- ja elektroniikkalaitteiden etämyyjä on velvollinen nimeämään valtuutetun edustajan vastaamaan velvoite- idensa täyttämistä Suomessa. Muiden tuottajavastuun alaisten tuotteiden etämyyntiä Suomeen har- joittava tuottaja voi valita joko liittymisen tuottajayhteisöön tai valtuutetun edustajan nimeämisen. Jäte- lain 66 a §:ssä säädetään myös toiseen valtioon sijoittautuneen tuottajaa vastaavan toimijan mahdollisuu- desta nimetä Suomeen sijoittautunut valtuutettu edustaja vastaamaan Suomeen sijoittautuneen tuottajan sijasta tämän velvoitteista taikka vastaavassa tarkoituksessa tehdä sopimus hyväksytyn tuottajayhteisön kanssa. Vastaava oikeus on verkkokaupan alustan ylläpitäjällä, joka on saanut valtuutuksen hoitaa tuotta- javastuuelvoitteet alustallaan toimivalta etämyyjältä.

Uudessa 66 b §:ssä asetetaan Suomeen sijoittautunutta valtuutettua edustajaa koskevat vähimmäisvaati- mukset. Valtuutettu edustaja on nimettävä kirjallisella valtuutuksella ja valtuutetun edustajan on muiden kuin suoraan etäkaupalla myytävien tuotteiden osalta tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja sen muut- tamisesta tai peruuttamisesta niille tuottajille ja tuottajayhteisölle, jotka muutoin vastaavat tuottajavas- tuuelvoitteista mainittujen tuotteiden osalta. Jätelain tuottajaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös valtuutettuun edustajaan lukuun ottamatta tuottajien mahdollisuutta perustaa tuottajayhteisö jätelain 62 §:n 1 momentin mukaisesti.

Edellä mainituista jätelain velvoitteista voidaan niitä koskevien asetuksenantovaltuuksien nojalla antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella jätelain 66 §:ää lukuun ottamatta.

3. Ehdotukset ja niiden vaikutukset

3.1 Keskeiset ehdotukset

Rengas-, SER-, paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetukseen on tarpeen tehdä jätealan direktiivimuu- tostien ja muutetun jätelain edellyttämät muutokset.

Asetuksiin on tarpeen lisätä tarkemmat säännökset jätelain 53 a §:ssä tarkoitettun tuottajan omavalvonta- suunnitelman sisältövaatimuksista, omavalvontaa koskevan ulkopuolisen tarkastuksen ajankohdasta sekä tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Omavalvontasuunnitelmassa tulisi arvioida tuottajan ilmoittamien seu- rantatietojen luotettavuus sekä toimet niiden luotettavuuden kehittämiseksi. Suunnitelmassa tulisi olla

myös kuvattuna menettelytavat, joilla tuottajayhteisö kehittää mukautettuja maksuosuuksia esimerkiksi EU-tasolla saatujen uusien ohjeiden mukaisesti tai toimialan omat laatuluokitukset, ympäristömerkki-, standardointi- tai sertifikaatiojärjestelmät huomioon ottaen. Samoin suunnitelmaan tulisi sisällyttää arvio tuottajan kustannusvastuun täytymisestä sekä suunnitelma omavalvonnan toteuttamisesta ja organisoinnista. Ulkopuolisen tarkastajan tekemä tarkastus ehdotetaan tehtäväksi vähintään joka kolmas vuosi. Tarkastuksen tekijän tulisi olla tuottajaan, tuottajayhteisöön tai sen omistajiin nähden riippumaton ja puolueeton kolmas osapuoli. Käytännön toteutuksen kannalta saattaisi joissain tapauksissa olla perusteltua, että tarkastus tehtäisiin useammassa osassa tarkastajan pätevyysalueesta riippuen. Jos tuottajalla tai tuottajayhteisöllä on käytössään sertifioitu laatujärjestelmä, voitaisiin arviointi kytkeä osaksi tätä järjestelmää. Omavalvontaa koskevien velvoitteiden asianmukaiseksi toimeenpanemiseksi tuottajayhteisön olisi hyvä nimetä omavalvonnan vastuhenkilö, joka vastaisi omavalvonnan toteuttamisesta ja kehittämisestä sekä omavalvonnan kannalta keskeisten henkilöiden kouluttamisesta.

Paristo- ja akku-, romuajoneuvo- ja rengasasetukseen ehdotetaan lisättäväksi jätelain uuden 66 b §:n 3 momentin nojalla tarkemmat säännökset valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuudesta. Jätelain 66 a §:n 3 momentin mukaisesti toiseen valtioon sijoittautunut toimija, joka toimittaa Suomen markkinoille tuotteita muulla kuin etäkaupalla, voi halutessaan nimetä valtuutetun edustajan hoitamaan näiden tuotteiden tuottajavastuuelvoitteet. Koska tällainen toimija tai sen puolesta toimiva valtuutettu edustaja ei muutoin olisi tuottajavastuuelvollinen Suomessa, tulisi varsinaisen tuottajavastuuelvollisen eli näitä tuotteita Suomeen maahantuovan tuottajan saada tieto valtuutuksesta ja sitä koskevista tuotteista sekä valtuutetun edustajan hyväksymisestä tuottajarekisteriin ehdotetun pykälän mukaisesti. Vastaavasti tieto tulisi toimittaa sille tuottajayhteisölle, jonka jäsen kyseinen maahantuojaksi mahdollisesti on. Tuottajayhteisölle olisi lisäksi tiedotettava, kuka olisi ilman saatua valtuutusta vastannut tuottajavastuuelvoitteiden hoitamisesta. Valtuutetun edustajan tulisi myös tiedottaa valtuutuksessa ja tuottajarekisteriin hyväksymisessä tapahtuneista muutoksista taikka niiden peruuttamisesta. Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuutta koskeva säännös on jo nykyisen SER-asetuksen 14 §:ssä. Sitä kuitenkin ehdotetaan täsmennettäväksi vastaavalla vaatimuksella tiedottaa tuottajayhteisölle sekä lisäämällä uusi 2 momentti tiedottamisen sisältövaatimuksista.

SER-asetukseen ehdotetaan lisättäväksi jätelain 63 a §:n nojalla tarkempia säännöksiä tuottajien maksuosuuksien perusteista. Maksuosuuksien tulisi kannustaa jätteen määrän vähentämiseen ja laitteiden pitkäikäisyyteen, siten, että ne olisivat pienempiä tuotteilla, jotka ovat kestäviä, korjattavia ja päivitettäviä sekä tuotteilla, joilla on pidempi takuu-aika tai varaosia vaivattomasti saatavissa. Laitteilla, joissa on kierätystä ja lajittelua haittaavia tekijöitä, tulisi puolestaan olla korkeammat maksut. Kriteerien tulisi olla läpinäkyviä sekä selkeästi ja kiistatta todennettavissa olevia. Ajoneuvojen, renkaiden sekä paristojen ja akkujen osalta tuottajalta perittävien maksujen mukauttaminen tulee tehdä jätelain 63 a §:ssä säädettyjen periaatteiden mukaisesti.

Hallinnollisten maksujen, kuten rekisteröinti- ja raportointimaksujen perusteina ei käytettäisi jätelain 63 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksujen mukauttamisen perusteita. Hallinnollisia maksuja määritettäessä voitaisiin käyttää myös muita perusteita kuin jätelain 63 a §:n 1 momentissa tarkoitettua tuottajien markkinoille saattamien tuotteiden määrää. Maksut tulisi siinäkin tapauksessa määritellä kohtuullisiksi eivätkä ne saisi aiheuttaa kohtuutonta taakkaa tuotteita pieniä määrää myyville tuottajille. Hallinnollisten maksujen osuus ei saisi olla kohtuuton verrattuna tuottajan markkinoille saattamien tuotteiden määrään ja käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuollosta ja muista tuottajavastuuelvoitteista, kuten tiedottamisesta, aiheutuviin maksuihin. Ympäristövaliokunta kiinnitti jätelain muutosesityksestä antamassaan mietinnössä (YmVM 3/2021 vp) huomiota siihen, että jätedirektiivin mukaan tuottajavastuujärjestelmissä tulee huolehtia siitä, että pienille tuottajille ei aiheudu kohtuutonta sääntelytaakkaa. Valiokunta korosti, että tuottajayhteisöjen tulisi kehittää menettelyjä, joilla voidaan keventää pienten tuottajien hallinnollista taakkaa ja siten myös hallinnollisia maksuja.

Tuottajan ja tuottajayhteisön hyväksymistä tuottajarekisteriin koskevan hakemuksen sisältövaatimuksia ehdotetaan asetuksissa täsmennettäväksi siten, että hakemukseen tulisi muun ohella sisällyttää jätelain 53 a §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma. Lisäksi poistettaisiin tarpeettomana vaatimus sisällyttää ha-

kemukseen jäljennös kauppa- tai yhdistysrekisteriotteesta. Paristo- ja akku- sekä SER-asetukseen lisättäisiin myös velvollisuus sisällyttää hakemukseen luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottaja myy paristoja ja akkuja etäkaupalla sekä valtuutetun edustajan nimi näissä jäsenvaltioissa. Säännös olisi tarpeen jätedirektiivin 8 a artiklan 5 kohdan täytäntöön panemiseksi, jotta voidaan varmistaa, että tuotteiden tuottajat hoitavat tuottajavastuovelvoitteensa myös etämyynnin yhteydessä.

Asetuksissa tuottajalle ja tuottajayhteisölle asetettua seurantatietojen toimittamisen määräaika pidennettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin eri tuottajavastuualojen kesken siten, että seurantatiedot tulisi ilmoittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Uutena vaatimuksena edellytettäisiin tietojen toimittamista omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja riippumattomista tarkastuksista. Paristo- ja akku- sekä SER-asetuksessa asetettaisiin lisäksi Pirkanmaan ELY-keskukselle yhdenmukainen määräaika tarkastaa ja koota seurantatiedot lokakuun loppuun mennessä. Tämä olisi tarpeen, sillä Pirkanmaan ELY-keskuksen kokoamia tietoja tarvittaisiin yhdyskuntajätteen kierrätysasteen kehittämisen seurantaan, OECD:n yhdyskuntajätteitä koskevaa raportointia varten jo ennen komissiolle tapahtuvan raportoinnin määräaika. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulisi toimittaa tiedot komissiolle komission päätöksen 2005/270/EY mukaisesti. Vastaavasta vaatimuksesta säädettäisiin ehdotetussa pakkauksista ja pakkausjätteistä annettavassa valtioneuvoston asetuksessa. Paristo- ja akku-, romuajoneuvo- sekä SER-asetuksissa komissiolle tapahtuvan vuosiraportoinnin määräaika myös muutettaisiin muutosdirektiiviä vastaavasti siten, että raportoinnin tulisi tapahtua 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Vastaavasti mainittujen asetusten täytäntöönpanoker- tomuksia koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi.

Paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetukseen ehdotetaan myös lisättäväksi SER-asetusta vastaavat säännökset Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyöstä ja tiedonvaihdosta EU:n muiden jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Ehdotettu yhteistyövelvoite edesauttaisi osaltaan mainittujen asetusten sekä paristo- ja akku- ja romuajoneuvodirektiivin asianmukaista täytäntöönpanoa. Yhteistyön tulisi käsittää tutustumisoikeuden myöntäminen asiaankuuluviin asiakirjoihin, tietoihin ja tarkastusten tuloksiin, jollei julkisuus- ja tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu. Tiedonvaihdossa tulisi käyttää sähköistä tiedonsiirtoa, minkä lisäksi Pirkanmaan ELY-keskuksen tulisi julkaista verkkosivuillaan linkit toisten jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin.

Edellä mainittujen muutosten ohella asetuksissa ehdotetaan täsmennettäväksi jätelain 51 §:n tiedotus- ja neuvontavelvoitteita tarkentavia säännöksiä koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisystä. Samoin asetukseen ehdotetaan lisättäväksi eräitä informatiivisia viittauksia jätelaissa säädettyihin velvoitteisiin. Lisäksi tehtäisiin eräitä säädösteknisiä ja sanonnallisia muutoksia.

3.2 Asetusehdotusten vaikutukset

Jätelainsäädännön muuttamisen vaikutukset on kuvattu yksityiskohtaisesti hallituksen esityksessä HE 40/2021 vp. Näiden vaikutusten lisäksi ehdotetuissa asetuksissa asetettava seurantatietojen toimittamisen määräajan pidentäminen vähentäisi tuottajille ja tuottajayhteisöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa antamalla enemmän aikaa tarvittavien tietojen keräämiselle. Tuottajarekisterihakemuksen sisältövaatimusten täsmennyksellä ei sen sijaan arvioida olevan merkittävää vaikutusta hallinnolliseen taakkaan.

Pirkanmaan ELY-keskukselle aiheutuvaa hallinnollista taakkaa vähentäisi puolestaan ehdotettujen asetusten tuottajavastuudirektiivien täytäntöönpanokertomuksia koskevien säännösten kumoaminen. Paristojen ja akkujen keräysasteesta ja kierrätystehokkuudesta komissiolle tapahtuvan vuosiraportoinnin määräajan pidentyminen antaisi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle enemmän aikaa tarvittavien tietojen keräämiselle. Toisaalta Pirkanmaan ELY-keskuksen hallinnollista taakkaa lisäisi jossain määrin paristo- ja akku- sekä SER-asetuksissa ehdotettu seurantatietojen tarkastamista ja kokoamista koskeva velvoite sekä paristo- ja akku- sekä romuajoneuvoasetuksiin ehdotettu yhteistyö- ja tiedonantovelvoite EU:n muiden jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa.

Ehdotetuilla asetuksilla ei arvioida olevan muita merkittäviä itsenäisiä vaikutuksia.

4. Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotukset on valmisteltu ympäristöministeriössä. Jätealan asetusten keskeistä sisältöä valmisteltiin EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyviä linjauksia valmistelleessa laajapohjaisessa työryhmässä. Asetusten sisältöä kuvattiin laajalti jätelain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen perusteissa ja yhteenveto keskeisistä asetustason muutoksista oli lausunnoilla samanaikaisesti hallituksen esityksen kanssa.⁴ Näistä annettu lausuntopalaute on otettu huomioon asetusten jatkovalmistelussa. Myös ympäristöministeriön asettamalle jätealan yhteistyöryhmälle on tiedotettu asetusten valmistelun etenemisestä.

[Täydennetään myöhemmin lausuntokierroksen jälkeen.]

[Asetusehdotukset on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.]

5. Säännökohtaiset perustelut

5.1 Valtioneuvoston asetus käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

3 §. *Käytöstä poistettujen renkaiden vastaanoton järjestäminen.* Pykälän 3 momenttiin päivitetäisiin ehdotetun jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen säädösnumero. Kyseinen asetus olisi tarkoitus saattaa valtioneuvoston hyväksyttäväksi samanaikaisesti renkasasetukseen tehtävien muutosten kanssa.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus jätelain muutettuun 60 §:ään. Sen mukaan käytöstä poistettujen renkaiden kerääjä tai käsitelijä voi periä käytöstä poistettujen renkaiden haltijalta korvauksen jätehuollolle aiheutuvista lisäkustannuksista, silloin kun käytöstä poistettuihin renkaisiin on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita.

Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus jätelain uuden 11 a §:n mukaiseen jätteen ammattimaista keräystoimintaa harjoittavan velvollisuuteen edistää uudelleenkäytön valmistelua jätteen keräyksen yhteydessä.

4 §. *Tiedottaminen käytöstä poistettujen renkaiden vastaanotosta.* Pykälää muutettaisiin lisäämällä sen 1 momenttiin jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla annettavat tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista, uudelleenkäyttöä koskevista toimista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi uusi 3 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista sähköisesti tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

4 a §. *Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain uuden 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan nimeämiseen liittyviä menettelyjä. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

---

⁴ <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9db14571-b2ec-4a6f-a530-1c7bc49397eb>.

Tietoa hallituksen esityksen valmisteluvaiheista, työryhmän mietinnöstä sekä tehdyistä taustaselvityksistä ja vaikutusarvioista on saatavilla valtioneuvoston hankeikkunasta <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> hankenumerolla YM003:00/2019 sekä ympäristöministeriön verkkosivulta <https://www.ym.fi/jatesaadospaketti>.

4 b §. Omavalvonta. Pykälässä säädettäisiin jätelain uuden 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista, omavalvontaa koskevan ulkopuolisen tarkastuksen ajankohdasta sekä tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

4 c §. Tuottajien maksuosuudet. Pykälän 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 63 a §:ssä säädettyihin tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteisiin. Jätelain 63 a §:n mukaisesti säädettäisiin pykälän 2 momentissa tuottajan maksamien hallinnollisten maksujen perusteista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

5 §. Selvitys taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämiseksi. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin jätelain 64 § 2 momenttiin ehdotetun muutoksen mukaisesti viittaus Pirkanmaan ELY-keskuksen nimenomaisesti edellyttämän tuottajan, joka ei kuulu tuottajayhteisöön, velvollisuuteen toimittaa momentissa tarkoitettu selvitys tai toimintasuunnitelma. Selvityksen määräaikaa pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun yhteneväisesti 9 §:ssä ehdotetun seurantatietojen toimittamisen määräajan kanssa. Lisäksi pykälässä käytetty terminologia muutettaisiin yhdenmukaiseksi jätelain 64 §:ään tehdyn muutoksen kanssa. Aiemmin käytetty termi 'vakavaraisuus' muutettaisiin paremmin käytäntöä vastaavaksi termiksi 'riittävät taloudelliset järjestelyt'.

6 §. Tuottajan hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Pykälästä poistettaisiin tarpeettomana 3 kohdan vaatimus toimittaa jäljennös kauppa- tai yhdistysrekisteriotteesta, sillä valvova viranomainen saa vastaavat tiedot käyttöönsä muuta kautta. Poistetun 3 kohdan myötä voimassa olevan asetuksen 4–8 kohta muuttuisivat 3–7 kohdaksi. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemukseensa jätelain 53 a §:n ja ehdotetun 4 b §:n mukainen omavalvontasuunnitelma. Pykälään lisättäisiin myös uudet 9 ja 10 kohdat, jotka edellyttäisivät hakemuksen sisältävän vakuutuksen annettujen tietojen paikkansapitävyydestä sekä päivämäärän, jolloin hakemus on tehty.

7 §. Tuottajayhteisön hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Pykälän 1 kohdan viittaus 6 §:ään täsmennettäisiin kyseiseen pykälään ehdotettuja muutoksia vastaavaksi. Lisäksi 6 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan. Pykälään lisättäisiin myös uudet 7 ja 8 kohdat, jotka edellyttäisivät hakemuksen sisältävän vakuutuksen annettujen tietojen paikkansapitävyydestä sekä päivämäärän, jolloin hakemus on tehty.

8 §. Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

9 §. Seurantatietojen ilmoittaminen. Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asettua määräaikaa pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 6 kohta vaatimuksesta raportoida jätelain 53 a §:n 1 momentissa ja ehdotetussa 4 b §:ssä tarkoitettua omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja riippumattomista tarkastuksista.

5.2 Valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 §. Soveltamisala. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi 2 momentin 1 kohta vanhentuneena. Samalla nykyisestä 2 kohdasta poistettaisiin luettelonumerointi ja soveltamisen alkamisajankohta tarpeettomina. Pykälän 4 momentin luettelo soveltamisalaan kuulumattomista laitteista yhdistettäisiin 3 momenttiin ja luettelon numerointi muuttuisi vastaavasti.

4 §. Keräysaste. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi 1 kohdassa säädetty vuoden 2016 keräystavoite tarpeettomana. Vastaavasti ehdotetaan poistettavaksi vanhentunut pykälän 3 momentti.

5 §. *Erilliskeräystä koskevat yleiset vaatimukset.* Pykälän 1 momentin 1 kohta ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan jätelain uuden 11 a §:n vaatimuksia uudelleenkäytön valmistelun huomioon ottamiseksi jätteen ammattimaisessa keräyksessä. Kohdan soveltamisedellytyksiä tiukennettaisiin nykyisestä poistamalla maininta uudelleenkäyttöön valmisteltavien laitteiden erottelusta tarpeen mukaan sekä edellyttämällä tasapuolisten mahdollisuuksien varaamista uudelleenkäyttöä harjoittaville yrityksille ja yhteisöille laitteiden toimintakunnon arviointia varten.

7 §. *Varastointi ja käsittely.* Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus jätelain uuden 15 a §:n mukaiseen kieltoon polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä.

8 §. *Hyödyntämistavoitteet.* Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin vaatimus noudattaa hyödyntämistavoitteiden arvioinnissa pykälässä säädetyn lisäksi tietojen toimittamista koskeva komission päätöstä.

10 §. *Kansainväliset siirrot.* Pykälän 1 momentin viittaus jätelain 6 §:n 1 momentin 19 kohtaan päivitetäisiin jätelain muutoksen mukaisesti viittaukseksi 29 kohtaan. Pykälää ei muutettaisi asiasisällöllisesti.

11 a §. *Tuottajien maksuosuudet.* Asetukseen lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin tuottajayhteisöjen tuottajilta perimien maksuosuuksien perusteista jätelain 63 a §:n 3 momentin nojalla. Tuottajayhteisön tuottajilta perimien maksujen tulisi mahdollisuuksien mukaan kannustaa kestävien, korjattavien, päivitettävien, uudelleenkäytettävien ja kierrätettävien tuotteiden valmistukseen. Myös tuotteen sisältämän kierrätetyn materiaalin pitoisuus voisi alentaa tuottajan maksuja. Vastaavasti lajittelua ja kierrätystä haittaavat tekijät tai laitteiden sisältämät vaarallisten aineet voisivat nostaa tuottajan maksamia maksuosuuksia. Maksuperusteiden tulisi olla läpinäkyviä ja selkeästi ja kiistatta todennettavissa olevia. Komissio valmistelee parhaillaan ohjeistusta jätedirektiivin 8 a artiklassa säädetystä tuottajavastuun vähimmäisvaatimuksista, mukaan lukien mukautettujen maksujen perusteista.

Hallinnollisiin maksuihin, kuten rekisteröinti- ja raportointimaksuihin, ei kuitenkaan sovellettaisi 1 momentin 2-7 kohdassa esitettyjä maksujen mukauttamisen periaatteita. Tuotekohtaisten maksujen tulisi olla saman suuruisia yksikköä kohti riippumatta tuottajan markkinoille saattamista tuotteiden kokonaisuudesta. Hallinnollisten maksujen osalta tästä periaatteesta voitaisiin tietyissä tapauksissa poiketa. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

12 §. *Tiedottaminen käyttäjille.* Pykälää muutettaisiin jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla lisäämällä sen 1 momenttiin uusi 6 kohta, jossa annettaisiin tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista, uudelleenkäyttöä koskevista toimista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi uusi 3 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista sähköisesti tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

14 §. *Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain uuden 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan tiedottamiseen liittyviä menettelyjä. Valtuutetulle edustajalle lisättäisiin velvollisuus tiedottaa myös sitä tuottajayhteisöä, jonka jäsen se tuottaja on, jonka sijasta valtuutettu edustaja hoitaa tuottajavastuuelvoitteet. Pykälään ehdotetaan myös lisättäväksi uusi 2 momentti valtuutetun edustajan tiedottamisen sisältövaatimuksista. Ehdotettujen säännösten perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

14 a §. *Omavalvonta.* Pykälässä säädettäisiin jätelain uuden 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan oma-
valvontasuunnitelman sisältövaatimuksista, omavalvontaa koskevan ulkopuolisen tarkastuksen ajankohdasta sekä tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

15 §. Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, jotka olisivat yhdenmukaisia rekisteröintiä koskevan komission täytäntöönpanoasetuksen säännösten kanssa. Pykälästä poistettaisiin tarpeettomana voimassa olevan asetuksen 1 momentin 3 kohdan mukainen vaatimus toimittaa kauppa- tai yritysrekisteriotteen jäljennös. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 kohta, jossa säädettäisiin tuottajan velvollisuudesta sisällyttää hakemukseensa luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin myy se sähkö- ja elektroniikkalaitteita etäkaupalla sekä valtuutetun edustajan nimi näissä jäsenvaltioissa. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 10 kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemukseensa jätelain 53 a §:ssä ja ehdotetussa 14 a §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma. Momentin kohtien numerointi päivitetäisiin vastaamaan ehdotettuja muutoksia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi valtuutetun edustajan tekemän hakemuksen sisältövaatimukseen vakuutus siitä, että valtuutettu edustaja on nimetty kirjallisella valtuutuksella jätelain 66 b §:n 1 momentin mukaisesti.

16 §. Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, jotka olisivat yhdenmukaisia rekisteröintiä koskevan komission täytäntöönpanoasetuksen säännösten kanssa. Pykälän 1 kohdasta poistettaisiin vaatimus kauppa- tai yhdistysrekisteriotteen jäljennöksen toimittamisesta tuottajayhteisön tuottajarekisterihakemuksen yhteydessä. Pykälän 8 kohtaan lisättäisiin asetuksen 15 §:ää vastaavasti vaatimus jätelain 53 a §:ssä ja ehdotetussa 15 b §:ssä tarkoitetun omavalvontasuunnitelman sisällyttämisestä hakemukseen. Lisätyn 8 kohdan myötä voimassa olevan asetuksen 8–10 kohta muuttuisivat 9–11 kohdaksi. Lisäksi ehdotettuun 9 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain muutosesityksessä ehdotettua jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

16 a §. Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Ehdotetussa uudessa pykälässä säädettäisiin jätelain 106 §:n 3 momentin nojalla, että asetuksen 15 ja 16 §:n mukaisesti ilmoitetuissa tiedoissa tapahtuvat olennaiset muutokset sekä tuottajayhteisön jäsenten muuttuminen tulisi ilmoittaa valvovalle viranomaiselle viimeistään kuukauden kuluessa muutoksesta. Pykälän 2 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 64 §:ään, jossa säädetään, että tuottajayhteisön on toimitettava vuosittain selvitys riittävistä taloudellisista järjestelyistä sekä toimintasuunnitelma uudelleenikäytön ja jätehuollon järjestämiseksi. Jos toiminta muuttuu olennaisesti, on selvitys ja suunnitelma annettava kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

19 §. Seurantatietojen ilmoittaminen. Pykälän sisältö tarkistettaisiin vastaamaan tietojen toimittamisesta annettua komission päätöstä. Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asettua määräaikaa pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Tietojen toimittamisen määräaika olisi yhteneväinen muiden tuottajavastuualojen kanssa. Pykälän 1 momentin 3 kohdasta poistettaisiin vaatimus ilmoittaa toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon etäkaupalla myytyjen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden määrä. Vastaava vaatimus on ehdotettu lisättäväksi 15 §:n 1 momentin 10 kohdassa tuottajarekisterihakemuksen sisältövaatimukseen. Momenttiin lisättäisiin uusi 9 kohta vaatimuksesta raportoida jätelain 53 a §:n 1 momentissa ja ehdotetussa 14 a §:ssä tarkoitetun omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja riippumattomista tarkastuksista.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tarvittavat terminologiset muutokset viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi velvollisuus noudattaa tietojen toimittamisessa pykälässä säädetyn lisäksi tietojen toimittamisesta annettua komission päätöstä.

20 §. Tietojen kokoaminen seurantaa ja valvontaa varten. Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan ELY-keskukselle asetettua määräaikaa asetuksen 19 §:ssä tarkoitettujen seurantatietojen tarkastamiselle ja kokoamiselle ehdotetaan muutettavaksi syyskuun lopusta lokakuun loppuun. Määräaika olisi yhteneväinen paristoja- ja akkuja sekä pakkauksia koskevien tuottajavastuualojen vastaavien tietojen kokoamisen kanssa.

Pykälään lisättäväksi ehdotetussa uudessa 2 momentissa säädettäisiin Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuudesta raportoida seurantatiedot komissiolle vuosittain 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Säännöksellä korvattaisiin voimassa olevan asetuksen 21 §:n 1 momentin mukainen raportointivelvollisuus ja sillä pantaisiin täytäntöön muutosdirektiivillä muutettu SER-direktiivin 16 artiklan 6 kohta. Momentissa myös täsmennettäisiin, että tiedot tulisi raportoida tietojen toimittamista koskevan komission päätöksen mukaisesti.

Ehdotetun uuden 2 momentin vuoksi voimassa olevan asetuksen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi. Momentti säilyisi asiasisällöltään muuttamattomana.

21 §. Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa. Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuus toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi SER-direktiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus kumottaisiin tarpeettomana muutosdirektiivissä säädetyn SER-direktiivin täytäntöönpanokertomuksia koskevan 16 artiklan 5 kohdan kumoamisen myötä. Jäsenvaltioiden viranomaisten yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koskevaa voimassa olevan pykälän 2 momentti siirtyisi 1 momentiksi ja sitä täsmennettäisiin korvaamalla viittaus kumottuun henkilötietolakiin (523/1999) viittauksella voimassa olevaan tietosuojalainsäädäntöön.

Liite 1 poistettaisiin vanhentuneena.

Liitteestä 2 poistettaisiin soveltamisen alkamispäivämäärä ja muutettaisiin viittaus 1 §:n 2 momenttiin pykälään ehdotetun muutoksen mukaisesti.

Liitteestä 5 poistettaisiin ennen 15.8.2018 voimassa olleet sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskeneet hyödyntämistavoitteet.

5.3 Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

5 §. Käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysaste. Jätelain 15 §:n 3 momentin nojalla pykälän 1 momentista poistettaisiin tarpeettomana käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysastetta vuoteen 2016 koskenut 25 prosentin tavoite sekä voimassa olevasta 45 prosentin keräysastetta koskevasta tavoitteesta sitä koskeva aikaraja. Paristo- ja akkudirektiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on tullut saavuttaa vähintään 25 prosentin keräysaste 26.9.2012 mennessä sekä vähintään 45 prosentin keräysaste viimeistään 26.9.2016.

Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaus käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen seurantaan koskevaan asetuksen liitteeseen 1 ja korvattaisiin se viittauksella asetuksen 2 §:n 1 momentin 14 kohdan keräysasteen määritelmään. Asetuksen liite 1 vastaa paristo- ja akkudirektiivin keräystavoitteiden noudattamisen seurantaan koskevaa liitettä I. Mainittua liitettä ei muutettu vastaamaan muutosdirektiivillä paristo- ja akkudirektiivin 10 artiklan 3 kohtaan tehtyä muutosta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on raportoitava keräysasteesta komissiolle 18 kuukauden kuluessa sen raportointivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Direktiivin liite I, ja siihen perustuva asetuksen liite 1, on siten vanhentunut keräysasteen raportointivaatimusten osalta. Asetuksen liite 1 olisi tämän vuoksi tarpeen kumota. Pykälässä viitattaisiin sen sijaan keräysasteen määritelmään, jossa keräysaste on todettu saatavan jakamalla kalenterivuonna erilliskerättyjen käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen paino niiden kannettavien paristojen ja akkujen keskimääräisellä painolla, jotka myydään Suomessa kyseisenä kalenterivuotena ja sitä edeltävinä kahtena kalenterivuotena. Ehdotettu muutos ei siten asiallisesti muuttaisi keräysasteen seurantamenetelmää.

6 §. Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset. Pykälään lisättäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 11 a §:n mukaiseen jätteen

ammattimaista keräystoimintaa harjoittavan velvollisuuteen edistää uudelleenkäytön valmistelua jätteen keräyksen yhteydessä.

11 §. Käytöstä poistettujen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen loppukäsittelyä koskevat rajoitukset. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus jätelain 15 a §:n mukaiseen kieltoon polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin jätteen polttamisessa ja kaatopaikkasijoittamisessa noudatettavia velvoitteita viittaamalla jätelain ja ympäristönsuojelulain (527/2014) ohella niiden nojalla annettuun asetustasoiseen sääntelyyn. Käytännössä kyseeseen tulisivat erityisesti valtioneuvoston asetukset jätteen polttamisesta (151/2013) ja kaatopaikoista (331/2013).

13 §. Kansainväliset siirrot. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus jätelain 6 §:n 1 momentin 19 kohtaan päivitetäisiin jätelain muutosesityksessä jätelakiin tehtävän muutoksen mukaisesti viittaukseksi 29 kohtaan. Pykälää ei muutettaisi asiasisällöllisesti.

15 §. Tiedottaminen käyttäjille. Pykälää muutettaisiin lisäämällä sen 1 momenttiin uusi 5 kohta, joka sisältäisi jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla annettavat tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista yleisessä tietoverkossa tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

15 a §. Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus. Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan tiedottamiseen liittyviä menettelyjä. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

15 b §. Omavalvonta. Pykälässä säädettäisiin jätelain 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista, omavalvontaa koskevan ulkopuolisen tarkastuksen ajankohdasta sekä tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

15 c §. Tuottajien maksuosuudet. Pykälän 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 63 a §:ssä säädettyihin tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteisiin. Jätelain 63 a §:n mukaisesti säädettäisiin pykälän 2 momentissa tuottajan maksamien hallinnollisten maksujen perusteista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

17 §. Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi jätelain 94 §:n 3 momentin nojalla lisäämällä siihen uusi 5 a kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemukseensa jätelain 53 a §:ssä ja ehdotetussa 15 b §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma. Pykälään lisättäisiin myös uusi 5 b kohta, jossa säädettäisiin tuottajan velvollisuudesta sisällyttää hakemukseensa luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin se myy paristoja ja akkuja etäkaupalla sekä valtuutetun edustajan nimi näissä jäsenvaltioissa.

18 §. Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi jätelain 94 §:n 3 momentin nojalla. Pykälän 1 kohdasta poistettaisiin tarpeettomana vaatimus kauppa- tai yhdistysrekisteriotteen jäljennöksen toimittamisesta tuottajayhteisön tuottajarekisterihakemuksen yhteydessä. Pykälän 8 kohtaan lisättäisiin asetuksen 17 §:ää vastaavasti vaatimus jätelain 53 a §:ssä ja ehdotetussa 15 b §:ssä tarkoitettua omavalvontasuunnitelman sisällyttämisestä hakemukseen. Lisätyn 8 kohdan myötä voimassaolevan asetuksen 8–10 kohta muuttuisivat 9–11 kohdaksi. Lisäksi ehdotettuun 9 kohtaan

tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

20 §. Ilmoittaminen toiminnan muutoksista. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

21 §. Seurantatietojen ilmoittaminen. Pykälää muutettaisiin jätelain 54 §:n 3 momentin nojalla. Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asettua määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 6 kohta vaatimuksesta raportoida jätelain 53 a §:n 1 momentissa ja ehdotetussa 15 b §:ssä tarkoitetun omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja riippumattomista tarkastuksista.

Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tarvittavat terminologiset muutokset viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

22 §. Tietojen kokoaminen seuranta- ja valvontaa varten. Pykälän 1 momentissa Pirkanmaan ELY-keskukselle asetettua määräaika asetuksen 21 §:ssä tarkoitettujen seurantatietojen tarkastamiselle ja kokoamiselle ehdotetaan pidennettäväksi kesäkuun lopusta lokakuun loppuun.

Pykälän 2 momentissa komissiolle tapahtuvan raportoinnin määräaika muutettaisiin vastaamaan muutostyösuunnitelmalla muutettuja paristo- ja akkudirektiivin 10 artiklan 3 kohtaa ja 12 artiklan 5 kohtaa siten, että raportoinnin tulisi tapahtua 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Momentissa myös täsmennettäisiin paristo- ja akkudirektiivin 12 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että keräysastetta koskevien tietojen ohella komissiolle tulisi raportoida asetuksen 10 §:ssä tarkoitetut kierrätystehokkuutta koskevat tiedot. Keräysastetta koskevien tietojen osalta viitattaisiin asetuksen 5 §:n 2 momenttiin kumottavaksi ehdotetun liitteen 1 sijasta.

23 §. Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa. Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuus toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi paristo- ja akkudirektiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus kumottaisiin tarpeettomana paristo- ja akkudirektiivin täytäntöönpanokertomuksia koskevan 22 artiklan kumoamisen myötä. Sen sijaan pykälään lisättäisiin SER-asetuksen 21 §:ää vastaavat säännökset Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyöstä EU:n muiden jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Perusteluja on tältä osin kuvattu tarkemmin luvussa 3.1. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan sen ehdotettua sisältöä.

5.4 Valtioneuvoston asetus romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin jätelain muuttamisesta johtuva teknisluonteinen tarkistus koskien viittausta jätelain 5 §:ään.

Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin uudistetusta ajoneuvolaista (82/2021) ja uudistetuista Euroopan unionin ajoneuvosäädöksistä johtuvat muutokset. Momentissa oleva säädösviittaus päivitetäisiin uuteen ajoneuvolaikiin ja pykäläviittaus ajoneuvolain piensarjatyypin hyväksyntään päivitetäisiin uuden ajoneuvolain vastaavaan pykälään.

Uudessa ajoneuvolaissa ei enää määritellä ajoneuvoja ja niiden luokkia vaan niistä säädetään Euroopan unionin uusissa ajoneuvoja koskevissa puiteasetuksissa. Myös ajoneuvoista käytettyjä termejä on muutettu puiteasetuksissa. Romuajoneuvoasetuksessa käytetty termi erityisajoneuvo korvattaisiin termillä erikoiskäyttöön tarkoitettu ajoneuvo ja kolmipyöräinen ajoneuvo korvattaisiin termillä moottorikäyttöinen kolmipyörä puiteasetusten termejä vastaaviksi.

Lisäksi 3 momenttiin tehtäisiin ehdotetuista 11 a ja 11 b §:stä johtuva teknisluonteinen muutos. Momentissa säädetyt poikkeukset perustuvat romuajoneuvodirektiivin 3 artiklan 4 ja 5 kohtiin. Asetukseen ehdotettavat uudet 11 a ja b §:t perustuvat jätedirektiiviin vaatimuksiin, mistä syystä uudet säännökset eivät sisältyisi momentissa säädettyjen poikkeusten piiriin.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 1–3 kohdan ajoneuvojen määritelmät muutettaisiin siten, että määritelmässä viitattaisiin ajoneuvolain sijaan uusiin EU:n puiteasetuksiin, joissa kyseiset ajoneuvot määritellään. Muutokset olisivat teknisluonteisia, eivätkä puiteasetusten määritelmät vaikuta romuajoneuvoasetuksen soveltamisalaan.

Ajoneuvoista säädetään moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858 (jäljempänä *autojen ja niiden perävaunujen puiteasetus*). Pykälän 1 momentin 1 kohdassa, jossa määritellään ajoneuvo, oleva viittaus ajoneuvolakiin korvattaisiin viittauksella autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen.

L-luokan ajoneuvoista eli kaksi-, kolmi- ja nelipyöräisistä ajoneuvoista säädetään kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 168/2013. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa oleva viittaus ajoneuvolakiin korvattaisiin viittauksella kyseiseen puiteasetukseen.

Pykälän 1 momentin 3 kohtaan lisättäisiin viittaus autojen ja niiden perävaunujen puiteasetukseen. Asetuksen liitteen I kohdassa 5 luetellaan erikoiskäyttöön tarkoitetut ajoneuvot. Niitä ovat mm. ambulanssi, matkailuauto, ruumisauto, pyörätuolin käyttäjälle tarkoitettu ajoneuvo sekä panssariajoneuvo.

Lisäksi 1 momentin 2–3 kohtiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat terminologiset muutokset kuin 1 §:ään. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa, jossa määritellään jätteen haltija, päivitetäisiin viittaus jätelain 6 §:n 11 kohtaan. Pykälän 1 momentin 5–8 kohdan määritelmät säilyisivät muuttamattomina.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan 1–3 kohdassa tarkoitettuna ajoneuvona pidettäisiin myös ennen kyseissä kohdissa mainittujen EU-asetusten voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti vastaaviin luokkiin kuuluvia ajoneuvoja. Ajoneuvot ovat usein käytössä kymmeniä vuosia ja uudella säännöksellä varmistettaisiin, että aiempien säännösten mukaisesti määritellyt tai luokitellut ajoneuvot olisivat romuajoneuvoasetuksen soveltamisen piirissä.

5 §. Romuajoneuvojen ja käytöstä poistettujen osien vastaanotto. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi informatiivinen viittaus jätelain 60 §:ssä säädettyyn kerääjän tai käsittelijän mahdollisuuteen periä ajoneuvon haltijalta korvaus jätehuollolle aiheutuvista lisäkustannuksista silloin, kun romutettavaan ajoneuvoon on lisätty uudelleenkäyttöä tai jätehuoltoa merkittävästi haittaavia esineitä tai aineita.

6 §. Uudelleenkäytön valmistelu-, kierrätys- ja hyödyntämisvelvoite. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi informatiivinen viittaus jätelain 11 a §:ään, jossa säädetään jätteen ammattimaista keräystä harjoittavan velvollisuudesta edistää uudelleenkäytön valmistelua muun muassa varaamalla uudelleenkäytön valmistelua harjoittaville yrityksille ja yhteisöille mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte kerääjän vastaanotto paikasta.

10 §. Romutustodistus. Pykälän 1 momentin 5 kohdassa ehdotetaan kansallistunnus-sanan oikeinkirjoitus korjattavaksi.

11 §. Tiedottaminen ja neuvonta. Pykälää muutettaisiin lisäämällä sen 1 momenttiin uusi 4 kohta, joka sisältäisi jätelain 51 §:n 4 momentin nojalla annettavat tarkemmat säännökset tuottajan tiedotusvelvollisuudesta koskien tiedottamista jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisystä.

Pykälään ehdotetaan lisäksi lisättäväksi uusi 2 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen jätelain 54 §:ssä säädettyyn tuottajan velvollisuuteen julkaista sähköisesti tiedot erilliskeräystä ja kierrätystä koskevien velvoitteiden täyttymisestä sekä jätelain 63 ja 66 §:ssä säädettyyn tuottajayhteisön velvollisuuteen julkaista tiedot omistajistaan, jäsenistään ja perimistään maksuista sekä tiedot palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä.

11 a §. *Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 66 b §:n 3 momentin nojalla valtuutetun edustajan tiedottamiseen liittyviä menettelyjä. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

11 b §. *Omavalvonta.* Pykälässä säädetäisiin jätelain 53 a §:n 4 momentin nojalla tuottajan omavalvontasuunnitelman sisältövaatimuksista, omavalvontaa koskevan ulkopuolisen tarkastuksen ajankohdasta sekä tarkastajan pätevyysvaatimuksista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

11 c §. *Tuottajien maksuosuudet.* Pykälän 1 momentissa olisi informatiivinen viittaus jätelain 63 a §:ssä säädettyihin tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteisiin. Jätelain 63 a §:n mukaisesti säädetäisiin pykälän 2 momentissa tuottajan maksamien hallinnollisten maksujen perusteista. Säännöksen perusteluja on kuvattu tarkemmin luvussa 3.1.

13 §. *Selvitys taloudellisista järjestelyistä ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin jätelain 64 § 2 momentin mukaisesti viittaus Pirkanmaan ELY-keskuksen nimenomaisesti edellyttämän tuottajan, joka ei kuulu tuottajayhteisöön, velvollisuuteen toimittaa momentissa tarkoitettu selvitys tai toimintasuunnitelma. Selvityksen määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun yhteneväisesti 17 §:ssä ehdotetun seurantatietojen toimittamisen määräajan kanssa. Pykälässä muutettaisiin terminologia yhdenmukaiseksi jätelain 64 §:ään tehdyn muutoksen kanssa. Aiemmin käytetty termi 'vakavaraisuus' muutettaisiin paremmin käytäntöä vastaavaksi termiksi 'riittävät taloudelliset järjestelyt'.

14 §. *Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin.* Pykälästä poistettaisiin 3 kohdan vaatimus toimittaa jäljennös kauppa- tai yhdistysrekisteriotteesta tarpeettomana, sillä valvova viranomainen saa vastaavat tiedot käyttöönsä muuta kautta. Poistetun 3 kohdan myötä voimassaolevan asetuksen 4–8 kohta muuttuisivat 3–7 kohdaksi. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 kohta, jossa edellytettäisiin, että tuottajan tulisi sisällyttää tuottajarekisterihakemukseensa jätelain 53 a §:ssä ja ehdotetussa 4 b §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma.

15 §. *Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin.* Pykälän 1 momentin 1 kohdan viittaus 14 §:ään täsmennettäisiin 14 §:ään ehdotettuja muutoksia vastaavaksi. Lisäksi ehdotettuun 6 kohtaan tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan. Pykälään lisättäisiin myös uudet 7 ja 8 kohdat, jotka edellyttäisivät hakemuksen sisältävän vakuutuksen annettujen tietojen paikkansapitävyydestä ja päivämäärän, jolloin hakemus on tehty.

16 §. *Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin terminologinen muutos viittaamalla jätelain 64 §:n 1 momenttia vastaavasti riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevaan selvitykseen vakavaraisuutta koskevan selvityksen sijaan.

17 §. *Seurantatietojen ilmoittaminen.* Pykälän 1 momentissa seurantatietojen toimittamiselle asetettua määräaika pidennettäisiin huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun. Momenttiin lisättäisiin myös uusi 7 kohta vaatimuksesta raportoida jätelain 53 a §:n 1 momentissa ja ehdotetussa 11 b §:ssä tarkoitettua omavalvontasuunnitelman edellyttämistä toimista ja riippumattomista tarkastuksista.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaisesti 1 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisessa on lisäksi noudatettava tavoitteiden seuranta koskevaa komission päätöstä.

18 §. *Seurantatietojen kokoaminen ja toimittaminen komissiolle.* Pykälän 2 momentissa viitattaisiin vuosittain Euroopan komissiolle toimitettavien tietojen osalta tavoitteiden seurantaan koskevasta komission päätöksestä käytettävään lyhennykseen.

19 §. *Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa.* Pirkanmaan ELY-keskuksen velvollisuus toimittaa komissiolle joka kolmas vuosi romuajoneuvodirektiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus kumottaisiin tarpeettomana romuajoneuvodirektiivin täytäntöönpanokertomuksia koskevan 9 artiklan 1 kohdan kumoamisen myötä. Sen sijaan pykälään lisättäisiin SER-asetuksen 21 §:ää vastaavat säännökset Pirkanmaan ELY-keskuksen yhteistyöstä EU:n muiden jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Perusteluja on tältä osin kuvattu tarkemmin luvussa 3.1. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan sen ehdotettua sisältöä.

6. Voimaantulo

Asetusten ehdotetaan tulevan voimaan loppuvuodesta 2021. Jätelain muutoksen on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2021, jolloin tulisivat voimaan myös ehdotettujen asetusten antamiseen tarvittavat asetustenantovaltuudet. Asetusten omavalvontaa ja tuottajien maksuosuuksia koskevat säännökset tulisivat kuitenkin sovellettaviksi 1.1.2023 alkaen, mikä olisi yhteneväistä jätelain muutosesityksessä ehdotettujen siirtymäsäännösten kanssa.

Samanaikaisesti ehdotettujen asetusten kanssa tulisivat voimaan EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyvät valtioneuvoston asetus jätteistä, joka korvaisi voimassa olevan saman nimisen asetuksen 179/2012, uusi valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä, joka korvaisi voimassa olevan saman nimisen asetuksen 518/2014, sekä valtioneuvoston asetukset ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) muuttamisesta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (958/2016) muuttamisesta, viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (347/2005) muuttamisesta sekä kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) muuttamisesta. Jätesäädöspakettiin liittyvät jätealan direktiivien muutokset tuli panna kansallisesti täytäntöön viimeistään 5.7.2020. Direktiivien täytäntöönpano on viivästynyt jätelainsäädännön uudistuksen vaatimasta työmäärästä, komission täytäntöönpanoasetusten ja toimeenpano-ohjeiden viivästyisestä sekä jätelain toimeenpanoon valmistautumiseen varatusta ajasta johtuen.